

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 615/2020 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen varusmiesten maastoruokailun riittävydestä ja laadusta koronan aiheuttamien poikkeusjärjestelyjen aikana

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Mia Laiho /kok näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 615/2020 vp:

Kuinka hallitus aikoo varmistaa, että poikkeusjärjestelyt eivät heikennä varusmiesten ruuan riittävää ravitsemuksellista sisältöä ja riittävän energian saantia,

kuinka hallitus aikoo huolehtia, että myös poikkeusjärjestelyjen aikana varusmiesten maastoruokailussa on tarjolla riittävästi kasviksia, hedelmiä ja vihanneksia,

kuinka hallitus aikoo parantaa varuskuntien ja varuskuntaruokalan välistä tiedonkulkua erityisruokavalioiden osalta, jotta erityisruokaa syövät nuoret eivät jää ilman ruokaa maastoruokailussa,

mitä toimenpiteitä hallitus on suunnitellut tilanteen korjaamiseksi,

jos maastomajoittuminen tapahtuu lähellä kasarmia, olisiko mahdollista esim. porrastaa ruokailuja varuskunnan ravintolassa hyvää hygieniää noudattaen niin, että useammat pääsisivät ruokailemaan varuskunnan ruokalassa ja

kuinka hallitus aikoo seurata ja varmistaa, että puutteet ruokailussa korjataan?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Korona-aika on tuonut monenlaista muutosta varuskuntiin, kun Puolustusvoimien tavoitteena on estää virustartuntojen leviäminen. Puolustusvoimat on tehnyt merkittäviä toimenpiteitä koronaviruksen leviämisen ehkäisemiseksi varusmiesten ja henkilökunnan keskuudessa. Jokainen joukko-osasto on jakanut varusmiehet kolmeen ryhmään, joista yksi on lomalla, toinen maastossa ja kolmas varuskunnassa. Ryhmät liikkuvat eri reittejä, eivät käytä kalustoa ristiin ja myös aterioivat eri paikoissa. Näin ollen maastoruokailu on poikkeusjärjestelyjen seurauksena normaalioloihin verrattuna lisääntynyt merkittävästi. Tämä tarkoittaa samalla sitä, että kaikki eivät voi ruokailla samassa varuskuntaruokalassa samaan aikaan, vaan osa saa ruokansa maastossa, pakista tai keräkäyttölautasilta.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 615/2020 vp

Ruokalistat on laatinut ruokapalveluyritys Leijona Catering, joka vastaa Puolustusvoimien ruokahuollosta. Päivän maastoruokalista koostuu aamiaisesta, lounaasta, päivällisestä ja iltapalasta, ja lisäenergiaa saa esimerkiksi mehukeitosta, leivästä ja hedelmistä sekä tuorepaloista. Myös koronaviruksen kaltaisissa pandemiatilanteissa varusmiehillä on oikeus laadukkaaseen ruokaan, jossa huomioidaan riittävä proteiinin saanti sekä kasvisten ja hedelmien tarjonta. Maastoaterioiden ohkeen on lisätty tuoreiden vihannesten ja hedelmien osuutta. Ruuanvalmistuksen raaka-aineena on kasviksia, ja jälkiruuissa käytetään usein marjoja. Tuoreiden vihannesten nauttiminen on terveellistä ja lisää ruokailun monipuolisuutta. Erityisruokavaliot ja allergiat huomioidaan myös maastoruokailussa.

Leijona Cateringin mukaan viiden viikon maastoruokalistan ravintosisällön päivittäinen keskiarvo on 3 650 kilokaloria. Viiden viikon maastoruokalistan ravintosisällön päivittäinen keskiarvo on 3 650 Kcal/15 271 kJ kun huomioidaan kaikki ateriat eli aamupala, lounas, päivällinen ja iltapala. Tästä on proteiinin osuus 146 g, hiilihydraatteja 434 g, rasvaa 142 g, josta tyydyttynyttä 51 g, sekä ravintokuitua 41 g. Ruokalistoja laadittaessa otetaan huomioon varusmiesten energiantarve erityisolosuhteissa, esimerkiksi erilaisten harjoitusten yhteydessä.

Koronan aiheuttamissa poikkeusoloissa tarjottava maastoruoka ei ole samaa kuin kenttärुoka, jota tavallisesti syödään esimerkiksi leireillä. Maastoruoka valmistetaan varuskunnan keittiössä ja kuljetetaan Puolustusvoimien toimesta maastoon ruokailua varten. Maastoruoka on monipuolisempaa kuin kenttäkeittimellä valmistettava kenttärुoka.

Maastoateriat on kehitetty erikoisolosuhteisiin. Maastossa ateriointi asettaa omat erityisolosuhteensa niin logistiikan kuin ateriakoostumuksen suunnittelulle. Kaikki ruokatoimitukset ja ateriat ovat ravitsemuksen ja ruokahuollon ammattilaisten suunnitteleamia. Näin varmistetaan, että jokainen ateria antaa kokonaan nautittuna riittävästi energiaa. Ateriat valmistetaan varuskunnan keittiössä, josta ne kuljetetaan jakamiseen liittyvine ohjeineen maastoon, jossa Puolustusvoimat valvoo ruuan jakamisen ja ruokailun.

Energiantarve on jokaisella yksilöllinen, toinen tarvitsee energiaa enemmän kuin joku toinen, ja jokaisen tulee saada vatsansa täyteen myös maasto-olosuhteissa. Puolustusvoimat kuuntelee asiakkaitaan ja kerää säännöllisesti palautetta yhdessä Leijona Cateringin kanssa. Kevään 2020 aikana on toteutettu varusmiesten ruokailuun liittyen kaksi kyselyä. Varusmiesten maastoruokailun kyselyissä saadun palautteen perusteella on tehty maastoruokalistaan muutoksia, sitä monipuolistettiin, annoskokoja suurennettiin ja listalle lisättiin tuoreita kasviksia ja hedelmiä. Lisäksi toimitetaan lisäenergiaksi välipaloja Puolustusvoimien tekemän tilausten mukaisesti.

Jaan huolen varusmiesten ruokavalion monipuolisuudesta ja energian riittävydestä. Jos ruuan määrän osalta tulee puutetta ilmi, siitä tulee ilmoittaa ja siihen tulee reagoida. Koko prosessi ruuan tilauksesta ruokailuun tulee olla kunnossa. Lisäksi ruokahuollossa on löydettävä myös vaihtoehtoja ruokailuihin siten, että varusmiehet pääsevät ruokailemaan varuskuntaravintoloissa koulutusvaiheen, etenkin kasarmioloissa, mahdollistaessa. Korostan myös maastoruokailuun liittyvien toimenpiteiden koulutuksen ja valvonnan tärkeyttä. Kiire ei ole hyväksi vaan on taattava riittävä aika ja mahdollisuus ruokailuun kaikissa tilanteissa.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 615/2020 vp

Varusmiesten ruokahuolto on korona-aikana, aiheestakin, herättänyt keskustelua. Olen keskustellut asiasta Puolustusvoimain komentajan kanssa. Puolustusvoimat on nyt tarkentanut ohjeistustaan, jolla varmistetaan varusmiesten ruokailun monipuolisuus. Palveluksessa jaksaminen ei saa jäädä eväistä kiinni. Leijona Cateringin ja Puolustusvoimien yhteinen tehtävä on varmistaa, että jokainen varusmies saa riittävästi terveellistä, ravitsevaa ja maistuvaa ruokaa joka päivä – myös poikkeusoloissa. Varusmiesten hyvinvointi on tärkeä tehtävä, johon sekä Puolustusvoimat että Leijona Catering on sitoutunut. Ravitseva, monipuolinen ruoka varusmiespalveluksen aikana palvelee koko yhteiskuntaa ja terveellisten ruokailutottumusten edistäminen kantaa myös pitkälle tulevaisuuteen.

Helsingissä 14.9.2020

Puolustusministeri Antti Kaikkonen